

Sygnatura akt IV P 205/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

O., dnia 14 lutego 2022 r.

Sąd Rejonowy w (...)IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Grażyna Giżewska-Rozmus

po rozpoznaniu w dniu 14 lutego 2022 r. w (...)na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa S. J. (1)

przeciwko S. H. w O.

o przywrócenie do pracy i wynagrodzenie

oddala powództwo.

SSR Grażyna Giżewska-Rozmus

Sygn. akt IV P 205/21

UZASADNIENIE

Powód S. J. (1) wniósł pozew skierowany przeciwko S. H. w O., w którym odwołał się od wypowiedzenia umowy o pracę, wnosząc o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu wskazał, iż pozwana wypowiadając mu umowę o pracę powołała się na art. 184 §1 pkt 1 Prawa spółdzielczego oraz uchwałę Zarządu o konieczności redukcji zatrudnienia z przyczyn uzasadniających potrzebami gospodarczymi i organizacyjnymi. W ocenie powoda S.w oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę w sposób oczywisty naruszyła przepisy prawa pracy, statutu oraz przepisy- w tym art. 186 § 2 oraz art. 187 Prawa spółdzielczego. Brak bowiem właściwej uchwały właściwego organu o zmniejszeniu zatrudnienia z powodu gospodarczej konieczności.

Pismem procesowym z dnia 29 sierpnia 2021r. powód, powołując się na upływ terminu wypowiedzenia umowy o pracę, wniósł o przywrócenie go do pracy i zasądzenie odszkodowania. Pismem z dnia 11 października 2021 roku powód sprecyzował żądanie wnosząc o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne i zasądzenia wynagrodzenia za pracę za czas pozostawania bez pracy.

W odpowiedzi na pozew, Pozwana S. H. w O. wskazała, iż w dniu 16 lipca 2021 roku cofnęła wypowiedzenie umowy o pracę dokonane powodowi pismem z dnia 23 kwietnia 2021 roku. W ocenie pozwanej, wobec powyższego postępowanie o uznanie za bezskuteczne wypowiedzenia umowy o pracę jest bezprzedmiotowe. Podczas rozprawy w dniu 03.11.2021r. pozwana wniosła o nieprzywracanie powoda do pracy i odrzucenie pozwu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. J. (1) zatrudniony był w S. H. w O. na stanowisku radcy prawnego od dnia 01 czerwca 1994 roku. Strony łączyła spółdzielcza umowa o pracę, w niepełnym wymiarze czasu pracy (1/2 etatu), na czas nieokreślony. Strony rozwiązały umowę o pracę z dniem 29 listopada 2018 roku na podstawie porozumienia stron w związku z przejściem powoda na emeryturę. Następnie strony kontynuowały współpracę zawierając ze sobą umowy o pracę na czas określony. W

dniu 31 marca 2020 roku powód zawarł z pozwaną umowę na czas nieokreślony od dnia 01 kwietnia 2020 roku na stanowisku radcy prawnego na 1/2 etatu.

We wcześniejszym okresie, od 1976r., pozostawał w zatrudnieniu w organizacjach spółdzielczych. Z dniem 01.01.1983r. powierzono powodowi obowiązki radcy prawnego w Wojewódzkim Związku Spółdzielni Rolniczych (...) Zakład (...) w O..

Ostatnio średnie wynagrodzenie powoda z trzech miesięcy wyniosło 3.131,10 zł brutto.

(dowód: akta osobowe- cz. B- wnioski k. 1, umowa o pracę z 24.11.1976r., pismo z 10.12.1976r., pismo z 29.10.1976r. k. 153, umowa z 24.8.1981r. k. 153, pismo z 11.01.1983r. k. 153, pismo z 23.10.1986r., 28.11.1986r. k. 153, umowa o pracę z dnia 29.11.1986r., umowa o pracę z 03.06.1994r., świadectwa pracy z 29.11.2018r., 04.12.2019r., 31.03.2020r., umowa o pracę z dnia 04.12.2018r., 05.12.2019r., 31.03.2020r.; zaświadczenie-k. 65)

W dniu 21 kwietnia 2021 roku Zarząd S.podjął uchwałę nr (...) o likwidacji jednoosobowego stanowiska pracy radcy prawnego w S. H. w O.. W uchwale wskazano, iż uzasadnieniem likwidacji etatu radcy prawnego są potrzeby gospodarcze S., które wymuszają konieczną redukcję kosztów osobowych zatrudnionych pracowników.

W związku z podjęciem uchwały, w dniu 24 kwietnia 2021 roku doręczono powodowi wypowiedzenie umowy o pracę ze względu na likwidację jednoosobowego stanowiska pracy radcy prawnego w S.z zachowaniem trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Wskazano, iż likwidacja stanowiska nastąpi, zgodnie z uchwałą nr (...) zarządu S., 30 kwietnia 2021 roku.

(dowód: uchwał zarządu-k. 7, 60; wypowiedzenie umowy o pracę-k. 8-9, protokoły wraz z uchwałami-k. 99-118, statut (...)k. 66-89)

Zarząd w dniu 15 lipca 2021 r. podjął uchwałę o cofnięciu uchwały nr (...) w całości. Natomiast pismem z dnia 16 lipca 2021 roku pozwana S.cofnęła złożone powodowi oświadczenie z dnia 23 kwietnia 2021 r. o wypowiedzeniu umowy o pracę na czas nieokreślony zawartej w dniu 31 marca 2021r. Powód własnoręcznie poświadczył odbiór pisma cofającego wypowiedzenie.

(dowód: pismo wraz z potwierdzeniem nadania-k. 33-34 oraz w aktach osobowych powoda- cz. B- cofnięcie z dnia 16.07.2021r.)

Cofnięcie wypowiedzenia odbyło się w trakcie trzymiesięcznego okresu wypowiedzenia. Powód otrzymał pismo zawierające oświadczenie o cofnięciu umowy o pracę w dniu 21.07.2021r. W tym samym dniu S. J. spotkał się z prezesem zarządu S.. Rozmowa dotyczyła powrotu powoda do pracy, uzgodnienia dni w jakich powód miałby świadczyć pracę dla S.. Powód nie wyrażał słownie lub pisemnie aprobaty dla cofnięcia wypowiedzenia. W okresie po rozmowie z dnia 21.07.2021r. powód ostatecznie nie wskazał dni, w których miałby świadczyć pracę.

W okresie wypowiedzenia S. J. (1) nie kontaktował się z zarządem s.. Bywał w budynku S.oraz w pokoju, w którym świadczył pracę oraz prowadził własną działalność. Pomieszczenie składało się z dwóch pokoi, do których prowadziły jedne drzwi. Jeden pokój został udostępniony powodowi przez pozwaną nieodpłatnie w celu wykonywania pracy na rzecz S.. Drugi pokój powód wynajmuje od pozwanej.

(dowód: przesłuchanie stron: S. J.-k. 91v-92v; K. C.-k. 92v-93 w zw. z k.90-91v)

Pozwany wypłacił powodowi wynagrodzenie za pracę za miesiące sierpień i wrzesień 2021 roku, które S. J. (1) osobiście odbierał w kasie- w siedzibie S.. Kwitował wówczas pobranie wynagrodzenia. We wrześniu pracownikowi wypłacono także w kasie S.ekwiwalent za zaległy urlop.

(dowód: zaświadczenia wraz z listą płac za miesiące sierpień i wrzesień 2021r.-k. 95-98, przesłuchanie S. J.-k. 91v-92v, K. C.-k. 90-91v w zw. z k. 92v-93)

Uchwałą Rady Nadzorczej z dnia 08.09.2021r. wykluczono S. J. (1) z rejestru członków s.jednocześnie rozwiązując umowę o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika. Pismem z dnia 08.09.2021r. powód został zwolniony z pracy w trybie dyscyplinarnym z powodu niewykonywania obowiązków. Powód otrzymał przedmiotowe pisma w dniu 09.09.2021r. Świadcstwo pracy otrzymał 16.09.2021r.

(dowód: akta osobowe- cz. B-wykluczenie z rejestru członków z dnia 08.09.2021r. oraz oświadczenie o rozwiązaniu umowy o pracę w trybie dyscyplinarnym z dnia 08.09.2021r., świadcstwo pracy z 10.09.2021r.; cofnięcie wypowiedzenia k. 34, lista płac k. 96, zaświadczenie k. 95)

Sąd zważył, co następuje:

Roszczenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż pozwana S.w pierwotnym oświadczeniu o wypowiedzeniu umowy o pracę oraz w uchwale zarządu nr (...) jako podstawę zakończenia stosunku pracy wskazała m.in. art. 184 §1 pkt 1 ustawy Prawo Spółdzielcze. Przyczyną wypowiedzenia umowy o pracę była likwidacja stanowiska pracy radcy prawnego w strukturze organizacyjnej S.. Uzasadnienie likwidacji etatu miały stanowić potrzeby gospodarcze Spółdzielni.

Zgodnie z art. 184 § 1 ustawy z dnia 16.09.1982r. Prawo Spółdzielcze wypowiedzenie członkowi spółdzielni warunków pracy lub płacy jest dopuszczalne:

1) gdy jest uzasadnione potrzebami gospodarczymi lub organizacyjnymi spółdzielni, a w szczególności wprowadzeniem nowych zasad wynagradzania, likwidacją działu pracy, w którym członek jest zatrudniony, likwidacją zajmowanego przez niego stanowiska pracy albo koniecznością zatrudnienia na danym stanowisku osoby o wyższych lub specjalnych kwalifikacjach;

2) w razie utraty przez członka zdolności do wykonywania dotychczasowej pracy stwierdzonej orzeczeniem lekarskim albo niezawinionej przez niego utraty uprawnień koniecznych do jej wykonywania.

§ 2. Zapropionowane członkowi nowe warunki pracy lub płacy powinny odpowiadać jego kwalifikacjom i możliwościom gospodarczym spółdzielni.

Art. 186 § 1 cytowanej ustawy wskazuje, iż spółdzielcza umowa o pracę wygasa z ustaniem członkostwa oraz w wypadkach, w których przepisy prawa pracy przewidują wygaśnięcie umowy o pracę z mocy prawa. Rozwiązanie spółdzielczej umowy o pracę w czasie trwania członkostwa jest niedopuszczalne, z wyjątkiem wypadków przewidzianych w art. 187 i 189 oraz rozwiązania tej umowy na skutek nieuzasadnionej odmowy przyjęcia nowych warunków pracy lub płacy, a także rozwiązania jej na mocy porozumienia stron przy jednoczesnym wypowiedzeniu przez członka członkostwa (par. 2).

Natomiast w świetle art. 187 ustawy Prawo Spółdzielcze spółdzielnia może rozwiązać z członkiem spółdzielczą umowę o pracę w czasie trwania członkostwa, z zachowaniem przewidzianego w Kodeksie pracy okresu wypowiedzenia, w razie:

1) zmniejszenia na podstawie uchwały rady spółdzielni stanu zatrudnienia podyktowanego gospodarczą koniecznością;

2) przyznania członkowi prawa do emerytury.

Art. 188 przedmiotowej ustawy przewiduje, iż w razie naruszenia przez spółdzielnię przepisów art. 184, art. 187 i art. 191, członkowi spółdzielni służy roszczenie o orzeczenie bezskuteczności wypowiedzenia spółdzielczej umowy o pracę lub jej warunków, a jeżeli spółdzielcza umowa o pracę uległa już rozwiązaniu - roszczenie o przywrócenie do pracy na poprzednich warunkach.

W pierwszej kolejności należy wskazać, iż Sąd dokonał ustaleń w sprawie przede wszystkim w oparciu o zgromadzone w aktach dokumenty. Wynikają z nich bowiem okoliczności dotyczące składanych przez pozwaną oświadczeń woli wobec powoda oraz informacje odnoszące się do łączącego strony stosunku pracy. W toku postępowania przeprowadzono także dowód z przesłuchania stron. Sąd dokonał oceny tego dowodu przez pryzmat okoliczności bezspornych pomiędzy stronami a także wynikających z dokumentów. W zakresie wyrażenia zgody przez powoda na cofnięcie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy, Sąd dał wiarę powodowi w kwestii, w której S. J. oświadczył, że podczas rozmowy z dnia 21.07.2021r. lub później nie składał ustnie lub na piśmie oświadczenia o zgodzie na cofnięcie.

Przechodząc do meritum sprawy należy odnotować, iż w ocenie Sądu, faktem pozostaje, że z powodów formalnych wypowiedzenie powodowi spółdzielczej umowy o pracę z kwietnia 2021r. zostało dokonane sprzecznie z przepisami ustawy Prawo spółdzielcze. W pierwszej kolejności należy wskazać, iż jako podstawę prawną zakończenia stosunku pracy pozwana przywołała art. 184 par. 1 pkt. 1 ustawy Prawo spółdzielcze. Jak wynika z treści przedmiotowego przepisu dotyczy on wypowiedzenia członkowi spółdzielni warunków pracy lub płacy. Natomiast prezes zarządu K. C. wprost zeznał, iż nie było intencją spółdzielni dokonywanie wypowiedzenia zmieniającego. Podstawą w oparciu, o którą pozwana mogła dokonać wypowiedzenia był art. 187 cytowanej ustawy, ale tylko w sytuacjach wprost określonych w przedmiotowym przepisie. Z treści wypowiedzenia umowy wynika, iż taki był zamysł pracodawcy. Nie mniej jednak, co przyznały obie strony w toku postępowania,

uchwała w przedmiocie likwidacji stanowiska zajmowanego przez S. J. z powołaniem się na potrzeby gospodarcze Spółdzielni została podjęta przez Zarząd pozwanej. Przepis natomiast wymaga podjęcia stosownej uchwały przez radę spółdzielni. Tym samym wypowiedzenie dokonane w dniu 23.04.2021r. nie byłoby zgodne z przywołanymi normami prawnymi.

Jednakże w okolicznościach omawianej sprawy, pojawiła się kwestia wręczonego w dniu 21.07.2021r. oświadczenia o cofnięciu wypowiedzenia umowy o pracę. Powód otrzymał przedmiotowe pismo 21.07.2021r. i w tym samym dniu odbył rozmowę z prezesem zarządu odnośnie wskazania dni, w których miałby świadczyć pracę na rzecz pozwanej. Jakkolwiek powód oświadczył podczas przesłuchania, iż zbył kwestię określenia dni świadczenia pracy ponieważ nie wyraził zgody na cofnięcie, nie mniej jednak późniejsze zachowanie S. J. nie może zostać uznano jako świadczące o braku akceptacji oświadczenia pracodawcy.

Należy bowiem zauważyć, iż powód w siedzibie S. zajmował pomieszczenie składające się z dwóch pokoi, z których jeden pozostawał do jego dyspozycji nieodpłatnie w ramach stosunku pracy. Jak wynika z przesłuchania samego powoda stwierdził on, iż w okresie wypowiedzenia (czyli również ewentualnie po 21.07.2021r.) był w budynku S. i przedmiotowych pokojach. Chociaż, jak oświadczył słuchany prezes zarządu, pomimo sprawdzania na jego polecenie w okresie od 21.07.2021r. do 07.09.2021r. czy powód znajduje się w pracy, pracownicy nigdy S.J. nie zastali. Jednakże pokój nie został zdany przez powoda.

Następnie, powód pomimo tego, iż twierdzi, że nie wyraził zgody na cofnięcie wypowiedzenia umowy o pracę, zarówno w sierpniu 2021r., jak i we wrześniu 2021r. przyjmował wynagrodzenie za pracę wypłacane przez pozwaną. W tym celu osobiście stawiał się w kasie Spółdzielni i odbierał

należne mu kwoty. Obecne twierdzenie powoda, iż nie wiedział z jakiego tytułu otrzymuje przelewy należy uznać za niewiarygodne. Po pierwsze na listach wprost jest wskazane, że są to listy płac i jakiego miesiąca dotyczą. Nadto, na listach wyszczególniono z jakiego tytułu i jakie kwoty są wypłacane oraz jakie dokonywane są potrącenia (w stosunku do powoda były dokonywane potrącenia komornicze). Na liście za wrzesień dodatkowo wskazano, iż wypłata następuje także z tytułu ekwiwalentu za urlop (była to znaczna kwota 7189, 12 zł brutto). Co istotne, powód osobiście podpisywał się na listach płac.

W tym miejscu nie można pominąć istotnej okoliczności w przedmiotowej sprawie, w kontekście oceny zaistniałej sytuacji, a mianowicie faktu, iż powód jest czynnym zawodowo radcą prawnym. Przez kilkadziesiąt lat (od 1983r.) pracował w spółdzielniach w tym charakterze. Dlatego też, ocena zaistniałych od 21.07.2021r. zdarzeń winna również mieć tę okoliczność na względzie. Należy wskazać, iż zgodnie z art. 22 par. 1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca - do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Tym samym powód przyjmując wynagrodzenie od pozwanego akceptował fakt trwania stosunku pracy. W przeciwnym wypadku winien mieć świadomość, iż po 31.07.2021r. wynagrodzenie od pracodawcy mu nie przysługuje. Powód jest osobą wykwalifikowaną w zakresie znajomości i stosowania prawa. W związku z tym, ocena zaistniałych zdarzeń winna uwzględniać przedmiotową okoliczność. Fakt pobierania wynagrodzenia za pracę jest podstawowym prawem pracownika i obowiązkiem pracodawcy.

Reasumując należy uznać, iż w sposób dorozumiany S. J. wyraził zgodę na cofnięcie oświadczenia o wypowiedzeniu umowy o pracę. Jak stanowi bowiem art. 60 kc z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli).

Trudno przyjąć twierdzenia powoda o tym, iż nie miał świadomości z jakiego tytułu pobierał od pozwanej Spółdzielni kwoty, zwłaszcza w kontekście wskazanych na liście płac składników wypłacanej pensji wraz z dokonywanymi potrąceniami (w tym z tytułu zajęcia komorniczego).

Wobec powyższego, Sąd stanął na stanowisku, iż roszczenie powoda jako bezzasadne nie zasługuje na uwzględnienie, o czym orzeczono po myśli art. 188 ust. 1 i 2 a contrario ustawy z dnia 16.09.1982 Prawo Spółdzielcze (Dz.U.2021.648 t.j. z dnia 2021.04.08) oraz art. 60 kc w zw. z art. 300 kp.

SSR Grażyna Giżewska- Rozmus